

Stav herní na sídlisku Fončorda a návrhy opatrení.

Predložené na rokovanie OR dňa 5.9.2018

Stav herní sa zásadne zmenil po 1.1.2018, tým zároveň netvrdíme, že všetko dovedy bolo v poriadku. Herní bolo podstatne viac, hracie zariadenia boli roztrúsené v každom kúte krčmy alebo kaviarne. Podľa novely zákona 171/2005 z 29.11.2017 sú pravidlá zriaďovania, kontroly a prevádzkovania herní úplne iné. Hlavná zmena je v tom, že na Fončorde sú 4 herne s celkovým počtom 48 hracích zariadení. Ich rozmiestnenie v lokalite je nešťastné, pretože 3 sa nachádzajú na ulici Družby cca 100m od seba a 1 je vzdialená cca 400-500m na Kyjevskom námestí.

Uvedený zákon postavil samosprávu úplne mimo týchto procesov, avšak dôsledky a akékoľvek problémy si musí riešiť sama, resp. s pomocou Polície SR. Rozhodnúť na MF SR o tom, že v priestore husto obývanom občanmi (odhad, že na ulici Družby v tesnom kontakte s herňami býva cca 350 rodín), teda rodinami s deťmi budú umiestnené herne bez akejkoľvek spätnej väzby, ako to môže dopadnúť a aké to môže mať následky je neprijateľné a nežiaduce. Riešiť dôsledky za niečo, čo samospráva nespôsobila a za čo nenesie zodpovednosť je neprípustné a mali by sme to odmietajúť. Spoliehať sa na to, že hádam bude dobre a hádam sa nič nestane je nezodpovedné a veľmi riskantné.

Čo je dnes po 8 mesiacoch evidentné? Je verejne známe, že predajcovia drog sa presťahovali z Kyjevského námestia do priestorov okolo herní na ulici Družby. Je taktiež známe, že vôbec neskrývajú svoje aktivity, napriek skutočnosti, že Polícia SR nariadila častejšie výjazdy motohliadok do týchto lokalít. Z dostupných zdrojov je verejne známe, že v herniach na ulici Družby bolo vykonaných 7 lúpežných prepadnutí, resp. vlámaní. Dňa 3.8.2009, 8.1.2010, 22.6.2010, 24.7.2010, 28.7.2011 a 16.1.2016 v herni VIX a tento rok 11.6.2018 krátko po otvorení novej herne BAR AG PLAY TREND. To, že sa tu viackrát strieľalo, to môže byť náhoda, ale aj opačne.

Má občan možnosť obrany a požadovania bezpečnosti aspoň v takej úrovni, aká bola doteraz? Čo môže urobiť, akú má alternatívu?

Verejná mienka, ktorú zrkadlia diskusné príspevky na sociálnej sieti je jednoznačná. Pobúrenie, strach, pocit ohrozenia, zníženie pocitu bezpečnosti a nesúhlas. Zároveň k tomu kombinácia obviňovania kdekoho, kto podľa nich spôsobil tento stav. Keď sa zamyslíme, tak prideme k definovaniu stavu tých, na ktorých toto najviac dolieha, ktorým je bezmocnosť a pozícia pozorovateľa až štatistu.

Riešenie vidíme v dvoch rovinách:

- a) V prvej je **iniciatíva samosprávy k zmene zákona**, ktorý zákonodarca prijal a kde vylúčil z procesu rozhodovania o zriaďovaní, monitorovaní a kontroly herní orgány samosprávy. Ústredný orgán štátnej správy rozhoduje na základe žiadostí podnikateľského subjektu a po splnení zákonom určených povinností o udelení licencie k zriadeniu herne vo verejnom priestore a bez akýchkoľvek konzultácií so samosprávou a dotknutých obyvateľov.
- b) Pri rešpektovaní súčasného legislatívneho stavu **vykonať také nevyhnutné opatrenia** samosprávy, aby boli obmedzené, resp. minimalizované akékoľvek negatívne javy, ktoré sú častým vonkajším prejavom fungovania hazardu.

Sme si vedomí, že odstránenie herní petíciou a následne VZN v zmysle uvedeného zákona je v meste takmer nereálne. Taká je pravda, nič na tom nemení chuť niektorých aktívnych a nahnevaných ľudí, pustiť sa do zbierania podpisov.

Zákon postavil samosprávu do úlohy pozorovateľa a teda štatistu. Jej úlohou je monitorovať okolie herní, upokojovať verejnosť a vykonávať také opatrenia, aby boli minimalizované negatívne javy spojené s hazardom. Zákonodarca aj vymyslel, ako na to. Samospráva dostáva priamo 50% do svojho rozpočtu z poplatkov za každé hracie zariadenie, na ktoré bola udelená licencia. Podľa novely zákona sú tieto poplatky finančne zaujímavé. Je to tak, že si kupuje u samosprávy tichý súhlas a lojalitu s ich fungovaním. Je to tak a ak si chceme nahovárať, že tomu tak nie je, rozmyšľáme vedome nesprávne a nelogicky.

Návrhy skupiny občanov pre rokovanie OR a návrh pre uznesenie OR :

- 1. Zabezpečiť trvalé zvýšenie počtu kontrol Políciou SR a MsP v lokalitách, kde sú umiestnené herne.*
- 2. Vyžadovať od vlastníkov herní, aby za pomoci vlastnej ochranky SBS zvýšili ostrahu okolia herní.*
- 3. Zabezpečiť okolia herní verejným osvetlením tak, aby bolo dostatočne priehľadné a bezpečné.*
- 4. Zabezpečovať trvalú úpravu drevín v okolí herní tak, aby bolo presvetlené a aby sa nevytvárali tmavé a nepriehľadné priestory.*
- 5. Zabezpečiť trvalé monitorovanie okolia herní kamerovým systémom.*
- 6. Pri tvorbe rozpočtu pre rok 2019 a ďalšie roky vytvoriť pre volebné obvody, kde sú umiestnené hracie zariadenia, finančný príspevok vo výške 30% z príjmu mesta za každý hrací automat umiestnený v obvode. Návrh využitia týchto účelových finančných prostriedkov bude predkladať OR s prihliadnutím na potreby lokalít, kde sú hracie zariadenia umiestnené.*
- 7. Mesto v zmysle platných kompetencií nebude napomáhať k rozširovaniu existujúcich herní a bude uplatňovať prísny režim posudzovania nových žiadostí k zmenám účelu priestorov.*

V Banskej Bystrici, 5.9.2018

Návrh predkladajú :   Danka Halamová, členka OR
  Danka Horváthová, členka OR
  Ružena Maťašeje, obyvateľka ulice Družby
  Martin Baník, obyvateľ ulice Družby

Písomne spracoval :   Martin Baník